

Kako do uspeha

Standardi - preka potreba ili luksuz

Svakodnevno, na gotovo svim medijima slušamo o tome koliko standarda treba da ispuni naša država kako bi pristupila EU, koliko standarda je potrebno da ispune naše kompanije da bi mogle da izvoze na evropsko tržište, koliko da bi učestovale na nekom tenderu. Otkud sada, zašto se sve to traži od nas? Zar naše kompanije ne posluju po standardima? Pre par dana me je zadivio naslov u novinama, o tome kako mi treba da ispunimo 15000 standarda da bi ušli u EU. Nisam mogao a da se ne zapitam da li smo mi stvarno toliko neuređeno društvo i tako daleko od ostalih ili se to možda samo drugima tako čini?

Na osnovu višegodišnjeg iskustva u radu sa standardima, a i samog činjeničnog stanja, primetio sam da postoje mnoge nedorečenosti i nerazumevanja kad su standardi u pitanju, a često čak i nepoznavanje standarda kao pojma. Jedna kompanija, da bi uopšte mogla normalno da posluje i da bude profitabilna, mora da primenjuje osnovna načela uređenog sistema što suštinski predstavlja uvod u standardizaciju. Standardi su oduvek bili preka potreba, ne samo u poslovanju jedne kompanije, već i društva u celini, a biću slobodan da kažem i svakog od nas pojedinačno.

Cena koju „plaćamo“ ili „ne plaćamo“ ulaskom u EU

Svi znamo da je naša zemlja pristupila sporazumu CEFTA, a nedavno je potpisan i sporazum o pridruživanju EU. Jedni su taj događaj slavili, drugi kritikovali, ništa neobično za jedno društvo. I sve dok postoje pozicija i opozicija biće tako. Setim se engleskih esejista i njihove često citirane izreke „da je posao opozicije da kritikuje poziciju“ (one koji su na vlasti). Ono što za mene predstavlja ozbiljnu problematiku je slaba zastupljenost ozbiljnog preseka neophodnih promena koje nas očekuju. Moraćemo nešto menjati, ali šta i kako?

Činjenica je da sa pristupanjem EU pristupamo i njenim investicionim fondovima i to je promena na bolje, ali isto tako je činjenica da bez poslovanja po standardima, bez uređenosti i dobro planiranih projekata bespovratnog novca nema.

Zaista, Evropska Unija je sjajna stvar. O tome mogu da svedočim u prvom licu, radeći upravo na tom području. Naravno, prvo što mi padne na pamet je uređenost. Nedavno sam diskutovao sa nekim ljudima koji žive već duže vreme vani i na čudnovat način dođosmo do zaključka kako su obično naši ljudi mnogo dobri radnici, kako su vredni, kako se dobro snalaze. Razmišljajući o tom razgovoru postavio sam pred sebe dilemu: pa zar kod nas ljudi nisu dobri i vredni radnici? Naravno da jesu!

Eto nas opet kod one magične reči: STANDARDI! Ne postaju naši ljudi odjednom vredni, radni i snalažljivi čim pređu granicu, oni to jesu sami od sebe, već odlaze u jedno uređeno društvo, standardizovanu i uređenu kompaniju. Te nam promene donosi Evropa.

Otvora se jedno novo pitanje. Koliko nas to košta ili ne košta? Naravno svi znamo da nema stvari na svetu koja ne košta, samo je pitanje da li donosi profit ili ne. Bolje rečeno da li je to za nas profitabilna investicija? Jeste! Naprosto mi nemamo drugog izbora. Možda ovo zvuči politički, ali sve je u životu politika, zar ne?

Ja tvrdim da smo mi mnogo bliže samoj Evropi nego što smo i sami svesni, jedino što ljudi jednostavno ne mogu da raspoznaju sopstvene vrednosti. Mi ispunjavamo tako mnogo standarda, samo ih ne nazivamo evropskim imenima.

Imam tu sreću da posedujem bogato iskustvo u implementaciji standarda u zemljama EU a time se bavim i u zemljama regiona. To mi daje mogućnost za pravljenje poređenja. Iskreno, što se tiče tehničko-tehnološke opremljenosti, ljudskih resursa, gotovo da nema razlike. Dobro, reći ćete da to kažem zato što je Srbija moja zemlja. Niste u pravu, možda postoji razlika u nijansama, prednost naravno dajemo EU. Ono što je osnovna razlika i ono što nama nedostaje su standardi. Da budem precizan, standardi su veoma ozbiljno prihvaćeni i implemetirani u tim društvima. Ukoliko želimo da sustignemo evropske vrednosti možda je i za nas magična reč STANDARD.

Časopis Sertifikacija i problematika vezana za primenu standarda

Upavo u ovom časopisu čitaćete o uspešnim kompanijama iz regiona, koje nam mogu poslužiti kao dobar primer. Mi iz Sertifikacije smo odlučili da pišemo o pozitivnim stvarima jer se mnogo toga negativnog čuje iz dana u dan. Hajde da se malo promenimo i da pokažemo Evropi kako smo i mi uspešni, kako imamo kompanije koje su najbolje u Evropi po svojim proizvodima. Možda čudno zvuči, gotovo nestvarno, ali to su činjenice. Upravo ste na prethodnim stranama pročitali tekst o jednoj uspešnoj kompaniji na našem tržištu.

Vraćamo se na standarde, moramo. Sami smo sebi dali za cilj da budemo ambasadori vizije - kako standardima do uspeha. Država se maksimalno trudi a mi želimo da učestujemo sa našim projektima i pomognemo da standardi zaista postanu deo naše svakodnevnice.

Ideja o potrebi pokretanja ovakvog časopisa je nastala u saradnji sa

opštinama širom Srbije u kojima je sproveden besplatan edukativan program u vezi sa standardima. Kroz neposredan razgovor sa preduzetnicima moglo se zaključiti da postoji potreba za novim saznanjima, interesovanjima. S druge strane nametnula se tema nedostupnosti odgovarajućih informacija vezanih za standarde.

Dobra vest je da imamo Zakon o bezbednosti hrane u skupštinskoj proceduri. Prema Zakonu o veterini Republike Srbije HACCP je obavezano primenjivati od 01.01.2009 za sve privredne subjekte koji proizvode namirnice životinjskog porekla. A sada pokušajte da pronađete u slobodnoj prodaji literaturu o HACCP. Evo kako je to meni pošlo za rukom: nešto preko veze od poznanika, nešto na sajmovima, ukupno tri knjige. A zamislite kako je preduzetniku u Ratkovu ili u Pojatama?

Misija časopisa Sertifikacija je da edukuje i informiše, i da svima razumljivim jezikom ukaže na to kako se uvođenjem standarda može doći do uspeha.

U ovaj časopis je uloženo mnogo truda i vremena i ovom prilikom se zahvaljujem svim mojim saradnicima na radu, bezrezervnoj podršci i veri u započeti projekat. Verujemo da vredi ulagati u naše društvo i privredu kao i u to da će ova zemlja veoma brzo dostići ravnopravno mesto u porodici evropskih naroda.

Standardima do uspeha!

Radoje Đorda

